

ISIRI

13605

1st. Edition

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۱۳۶۰۵

چاپ اول

ارگonomی — علائم خطر برای مکان‌های
عمومی و محیط‌های کار —
علائم شنیداری خطر

Ergonomics — Danger signals for public
and work areas —
Auditory danger signals

ICS:13.320;13.180

به نام خدا

آشنایی با مؤسسه‌ی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه‌ی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده‌ی ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه‌ی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه^{*} صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته‌ی ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته‌ی ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره‌ی ۵ تدوین و در کمیته‌ی ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه‌ی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

مؤسسه‌ی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه‌ی مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست-محیطی، آزمایشگاهها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، مؤسسه‌ی استاندارد این گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه‌ی تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطای و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاهای کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای تراز استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه‌ی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

1- International organization for Standardization

2 - International Electro technical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrologie Legal)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

"ارگونومی - علائم خطر برای مکان‌های عمومی و محیط‌های کار - علائم شنیداری خطر"

سمت و / یا نمایندگی

دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم
پزشکی تبریز

رئیس:

دیانت، ایمان
(دکترای بهداشت حرفه‌ای)

دبیر:

کارشناس

حسینزاده، مليحه
(دکترای حرفه‌ای پزشکی)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفباء)

اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان
آذربایجان شرقی

کارشناس

حضرتی، مریم
(لیسانس مهندسی شهرسازی)

دانشکده مکانیک، دانشگاه تبریز

رنجبر، فرامرز
(دکترای مکانیک)

کارشناس

سالک‌زمانی، رقیه
(لیسانس فیزیک)

کارشناس

سالک‌زمانی، سحر
(دانشجوی دکترای حرفه‌ای پزشکی)

اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان
آذربایجان شرقی

سالک‌زمانی، مریم
(فوق لیسانس علوم تغذیه)

مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و
بهداشت کار شمال‌غرب کشور

شکوری، لیلا
(لیسانس شیمی کاربردی)

کارشناس

شمیزی، بهناز
(فوق لیسانس فیزیک)

غفاری، مجتبی
(فوق لیسانس بهداشت حرفه‌ای)

مرکز بهداشت استان آذربایجان شرقی

معینیان، شهاب
(فوق لیسانس شیمی)

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مقدم‌شیبای، داود
(لیسانس مهندسی برق)

نیروگاه پارس یک

همت‌جو، یوسف
(فوق لیسانس بهداشت حرفه‌ای)

مرکز بهداشت استان آذربایجان شرقی

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با مؤسسه استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
و	پیش گفتار
ز	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۱	۳ اصطلاحات، تعاریف و نمادها
۳	۴ الزامات ایمنی
۳	۱-۴ کلیات
۴	۲-۴ تشخیص
۵	۳-۴ بازنگری علامت
۵	۴-۴ بیشینه تراز توصیه شده برای علامت خطر
۵	۵ روش‌های آزمون
۵	۱-۵ تجهیزات اندازه‌گیری
۵	۲-۵ اندازه‌گیری‌های عینی آکوستیک
۶	۳-۵ روش‌های آزمون ذهنی
۶	۶ معیارهای طراحی برای علائم شنیداری خطر
۶	۱-۶ کلیات
۷	۲-۶ تراز فشار صوت
۷	۳-۶ ویژگی‌های طیفی
۷	۴-۶ ویژگی‌های زمانی
۸	۵-۶ اطلاعات مورد نیاز از تامین‌کنندگان
۱۰	پیوست الف (الزامی) تعاریف نمادها
۱۱	پیوست ب (الزامی) محاسبه آستانه پوشش موثر
۱۲	پیوست پ (الزامی) آزمون شناوایی
۱۳	پیوست ت (اطلاعاتی) مثال‌هایی از علامت خطر
۲۰	پیوست ت (اطلاعاتی) کتابنامه

پیش گفتار

استاندارد "ارگونومی - علائم خطر برای مکان‌های عمومی و محیط‌های کار - علائم شنیداری خطر" که پیش نویس آن در کمیسیون‌های فنی مربوط توسط مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تهیه و تدوین شده و در دویست و نود و چهارمین اجلاس کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۸۹/۱۱/۲۷ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 7731:2003, Ergonomics- Danger signals for public and work areas- Auditory danger signals

مقدمه

این استاندارد معیارهای کاربردی را برای شناخت علائم شنیداری خطر^۱ به ویژه در مواردی که سروصدای محیط^۲ زیاد است، مشخص می‌کند. علائم شنیداری خطر که با استفاده از عبارت "علائم خطر" در این استاندارد بیان شده است، برای علائم اضطراری^۳ و علائم هشدار^۴ به کار می‌رود (به جدول یک مراجعه کنید).

در استانداردهای مسروچ زیر در مورد علائم شنیداری خطر مطالبی ارائه شده است:

- استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۷۰۶ مربوط به علائم شنیداری تخلیه اضطراری؛

- استاندارد ISO 11429 مربوط به علائم شنیداری و دیداری خطر.

أنواع مختلف علائم خطر و پاسخهای آنها در جدول یک ذکر شده است.

باید توجه شود که استاندارد ISO 11429 این موضوع را با جزئیات بیشتری پوشش می‌دهد.

جدول شماره ۱- انواع مختلف علائم خطر

پاسخ منطقه	نوع علامت خطر
سریعاً منطقه خطر را ترک کنید	علامت شنیداری تخلیه اضطراری
اقدام فوری برای نجات یا حفاظت انجام دهید	علامت شنیداری اضطراری
اقدام پیشگیرانه یا آماده‌سازی انجام دهید	علامت شنیداری هشدار

علائم طراحی شده به گونه مناسب می‌توانند سبب جلب توجه به مخاطرات^۵ یا موقعیت خطرناک، حتی در صورت استفاده از تجهیزات حفاظت شنوازی^۶، بدون ایجاد ترس یا واهمه شوند.

1-Auditory danger signals

2-Ambient noise

3-Emergency signal

4-Warning signals

5-Hazards

6-Hearing protection

ارگونومی - علائم خطر برای مکان‌های عمومی و محیط‌های کار - علائم شنیداری خطر

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، بیان اصول فیزیکی طراحی، الزامات ارگونومیکی و روش‌های آزمون مرتبط با علائم خطر برای مکان‌های عمومی و محیط‌های کار در منطقه دریافت علامت می‌باشد. این استاندارد راهنمایی‌هایی را برای طراحی علائم ارائه می‌دهد و برای سایر موقعیت‌های مشابه نیز کاربرد دارد. ارتباط تفاوت‌های موجود بین علائم شنیداری اضطراری، علامت شنیداری تخلیه اضطراری و علائم هشدار بهتر است مورد توجه قرار گیرد. علامت تخلیه اضطراری در استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۷۰۶^۱ بیان شده است.

این استاندارد برای هشدارهای کلامی خطر^۲ برای مثال: فریادها، اعلان با بلندگوها کاربرد ندارد. علائم کلامی خطر در استاندارد ISO 9921 پوشش داده می‌شود.

این استاندارد برای وضع مقررات خاص، مانند مقررات مورد استفاده برای بلایای عمومی و حمل و نقل عمومی کاربرد ندارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.

استفاده از مرجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

2-1 IEC 61260, Electroacoustics — Octave-band and fractional-octave-band filters

۳ اصطلاحات، تعاریف و نمادها

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌روند.

یادآوری - برای آگاهی از نمادهای مورد استفاده در این استاندارد به پیوست الف مراجعه کنید.

۱-۳

سروصدای محیط

همه صداها در منطقه دریافت علامت^۳ که به وسیله فرستنده علامت خطر تولید نشده است.

1-Verbal danger signal

2-Signal reception

۲-۳

علامت خطر

بر اساس درجه اضطرار و تاثیر احتمالی خطر بر مردم، بین سه نوع علامت شنیداری خطر، تمایز ایجاد شده است: علامت شنیداری اضطراری، علامت شنیداری تخلیه اضطراری و علامت شنیداری هشدار.

۱-۲-۳

علامت شنیداری اضطراری

علامت مشخص کننده شروع و در صورت نیاز، مدت زمان و پایان یک موقعیت خطرناک.

۲-۲-۳

علامت شنیداری تخلیه اضطراری

علامت راهنمای شروع یا رخداد کنونی یک وضعیت اضطراری منجر به آسیب احتمالی و آموزشدهی به منظور خروج فوری اشخاص از منطقه خطر به شیوه‌ای معلوم.^۱

یادآوری- علامت شنیداری تخلیه اضطراری در استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۷۰۶ شرح داده شده است.

۳-۲-۳

علامت شنیداری هشدار

علامت راهنمای احتمال یا رخداد کنونی یک وضعیت خطرناک که مستلزم اقدام مناسب برای حذف یا کنترل خطر می‌باشد.

یادآوری- علامت شنیداری هشدار ممکن است اطلاعاتی را درباره رفتار و اقدامات لازم ارائه دهد.

۳-۳

آستانه پوشش موثر^۲

سطحی از علامت شنیداری خطر، که در سروصدای محیط، با در نظر گرفتن پارامترهای آکوستیکی برای سروصدای محیط در منطقه دریافت علامت و همچنین این پارامترها برای نقصهای شنوایی (محافظه‌های شنوایی، کم شنوایی و دیگر عوامل پوشاننده موثر) قابل شنیدن باشد.

۳-۴

اکتاو^۳

پهنهای باند یک صافی^۴ متشكل از یک دامنه بسامدی با ضریب دو.

یادآوری- بسامدهای قطع کننده^۵, f_2 , دو برابر بسامد پایین تر f_1 مشخص شده در استاندارد IEC 61260 می‌باشد؛ مثلاً برای اکتاو باند مرکزی در Hz ۵۰۰، بسامد حد پایین $\sqrt{2} \times 500$ Hz (۳۵۳ Hz) و بسامد حد بالا برابر با $\sqrt{2} \times 500$ Hz (۷۰۷ Hz) می‌باشد.

1-Recognized

2- Effective masked threshold

3- Octave

4-Filter

5-Cut-off frequency

۵-۳

$\frac{1}{3}$ اکتاو^۱

صافی اکتاو باندکسری^۲

پهنهای باند یک صافی که از یک دامنه بسامد با ضریبی از $\sqrt[3]{2}$ تشکیل شده است.

یادآوری ۱- بسامد قطع‌کننده $f_2 = \sqrt[3]{2} f_1$ می‌باشد (برای مثال: طبق استاندارد IEC 61260).

یادآوری ۲- صافی میانگذر، دامنه بسامد باریک‌تری نسبت به صافی اکتاو دارد. صافی اکتاو می‌تواند به $\frac{1}{3}$ اکتاو باند تقسیم شود.

۶-۳

زمان پژواک^۳

فاصله زمانی که لازم است تا تراز فشار صوت^۴ پس از توقف پخش^۵ از منبع تولید، به اندازه ۶۰ dB کاهش یابد.

۷-۳

منطقه دریافت علامت

منطقه‌ای که در آن قرار است اشخاص علامت را تشخیص داده و نسبت به آن واکنش نشان دهند.

یادآوری- این استاندارد به مشکلاتی که ممکن است به خاطر شنیده شدن علائم خطر خارج از منطقه دریافت علامت ایجاد شود، نپرداخته است.

۸-۳

محتوای طیفی^۶

محتوای بسامد کلی یک علامت یا سروصدای محیط.

۴ الزامات ایمنی

۱-۴ کلیات

ماهیت علامت خطر باید به گونه‌ای باشد که افرادی که در منطقه دریافت علامت حضور دارند، بتوانند آن را به گونه‌ای که طراحی شده است، بشنوند و نسبت به آن واکنش نشان دهند. اگر احتمال حضور افرادی با ضعف شنوایی (کری) یا محافظه‌های شنوایی مانند (کلاه ایمنی، گوشی و غیره) وجود داشته باشد، تمهیدات خاص باید در نظر گرفته شود. ویژگی‌های علامت شنیداری باید متناسب با ویژگی‌های مربوط به وضعیت تعديل شود.

1-1/3 octave

2- Fractional-octave-band filter

3- Reverberation time

4-Sound-pressure level

5-Emission

6- Spectral content

۲-۴ تشخیص

۱-۲-۴ مقدمه

تشخیص قابل اطمینان علامت خطر مستلزم آن است که علامت به صورت واضح قابل شنیدن بوده و به اندازه لازم از صوت‌های دیگر محیط متفاوت باشد و معنای مبهمی نداشته باشد.

از نظر تقدم، هر نوع علامت تخلیه اضطراری باید نسبت به تمام علائم دیگر ارجحیت داشته و علائم خطر باید نسبت به سایر علائم شنیداری مقدم باشد.

۲-۲-۴ شنودپذیری^۱

۱-۲-۴ علامت خطر باید کاملاً شنودپذیر بوده و به طور مشخصی از آستانه پوشش موثر بیشتر باشد. اگر احتمال کم شنوازی در جمعیت دریافت‌کننده وجود داشته باشد، باید تخمین زده شود و در محاسبات مورد توجه قرار گیرد. در صورت استفاده از محافظه‌های شنوازی، تراز کاهش شنوازی باید شناخته شده و برای ارزیابی مورد توجه قرار گیرد.

برای اطمینان از شنودپذیری، تراز فشار صوت شبکه توزین A^۲ برای علامت خطر، نباید کمتر از ۶۵ dB در هر نقطه از منطقه دریافت علامت باشد.

علاوه بر آن، دست کم یکی از الزامات مربوط به بندهای ۲-۲-۴ تا ۲-۲-۴ باید برآورده شود.

۲-۲-۴ برای اندازه‌گیری‌های تراز فشار صوت شبکه توزین A [روش الف بند ۲-۲-۵]، اختلاف بین دو تراز فشار صوتی در شبکه توزین A بین علامت و سروصدای محیط باید بزرگ‌تر از ۱۵ dB باشد $(L_{S,A} - L_{N,A} > 15dB)$.

۳-۲-۲-۴ برای اندازه‌گیری تراز فشار صوت اوکتاو باند [روش ب بند ۱-۳-۲-۵] میزان تراز فشار صوت علامت در یک یا چندین اوکتاو باند باید از آستانه پوشش موثر حداقل ۱۰ dB در اوکتاو باند مورد بررسی بیشتر باشد $(L_{Si,oct} - L_{Ti,oct} > 10dB)$.

۴-۲-۴ برای اندازه‌گیری‌های تراز فشار صوت در $\frac{1}{3}$ اوکتاو باند [روش پ بند ۲-۳-۲-۵]، تراز فشار صوت در یک یا چندین $\frac{1}{3}$ اوکتاو باند باید از آستانه پوشش موثر در $\frac{1}{3}$ اوکتاو باند مورد بررسی به اندازه ۱۳ dB بیشتر باشد $(L_{Si,1/3oct} - L_{Ti,1/3oct} > 13dB)$.

۳-۲-۴ تمایز^۳

پارامترهای علامت خطر (تراز علامت، طیف بسامدی، الگوی زمانی و غیره) باید طوری طراحی شوند که از سایر صوت‌های موجود در منطقه دریافت بر جسته‌تر و از هر علامت دیگر به طور مشخص متفاوت باشند (به بند ۶ مراجعه کنید).

۴-۲-۴ نامبهم بودن

معنای علامت خطر باید واضح و بدون ابهام باشد.

1-Audibility

2-A-weighted sound pressure level

3-Distinctiveness

۴-۲-۴ منابع متحرک^۱

ویژگی‌های یک علامت خطر از یک منبع متحرک علامت، باید صرف‌نظر از سرعت و یا جهت حرکت منبع، قابل تشخیص باشد.

۳-۴ بازنگری علامت

تأثیرگذاری علامت خطر باید در بازه‌های زمانی مرتب و نیز در موقعی که یک علامت جدید (خواه علامت خطر خواه هر علامت دیگر) ایجاد می‌شود یا تغییری در سروصدای محیط به وجود می‌آید، و یا تغییرات دیگری حاصل می‌شود، بازنگری شود.

۴-۴ بیشینه تراز توصیه شده برای علامت خطر

اگر تراز فشار صوت شبکه توزین A سروصدای محیط در منطقه دریافت علامت از ۱۰۰ dB بیشتر باشد، استفاده از علائم دیداری خطر اضافی به جای استفاده انحصاری از علامت شنیداری توصیه می‌شود (برای مثال: علائم دیداری خطر طبق استانداردهای ISO 11428 و ISO11429). در هر حال، بیشینه تراز علامت در منطقه دریافت علامت از ۱۱۸ dB بیشتر نشود.

۵ روش‌های آزمون

۱-۵ تجهیزات اندازه‌گیری

اندازه‌گیری‌ها بهتر است با تجهیزاتی مطابق با استانداردهای IEC 61672 و IEC 61260 انجام شود. برای اندازه‌گیری سروصدای محیط و علامت، بیشینه قرائت با توزین زمانی "کند"، باید استفاده شود. محاسبات باید بر اساس نمونه‌های اخذ شده از تعداد معینی از اندازه‌گیری‌ها انجام شود.

۲-۵ اندازه‌گیری‌های عینی^۲ آکوستیک

۱-۲-۵ کلیات

انطباق با الزامات زیر باید برای علامت خطر شنیداری کافی باشد (به بند ۴-۲-۴ مراجعه کنید).

۲-۲-۵ اندازه‌گیری‌های توزین شده

۲-۲-۵-۱ اندازه‌گیری شبکه توزین A (روش الف)

تراز فشار صوت شبکه توزین A را برای سروصدای محیط ($L_{N,A}$) اندازه‌گیری کنید.

تراز فشار صوت شبکه توزین A را برای علامت خطر ($L_{S,A}$) اندازه‌گیری کنید.

مقدار $L_{S,A} - L_{N,A}$ را محاسبه کرده و انطباق آن را با الزامات ذکر شده در بند ۴-۲-۴ بررسی کنید.

۳-۲-۵ اندازه‌گیری‌های انجام شده در محدوده بسامد

۳-۲-۵-۱ اندازه‌گیری‌های اکتاو باند (روش ب)

تراز فشار صوت اکتاو باند را برای سروصدای محیط ($L_{Ni,oct}$) اندازه‌گیری کنید.

طبق پیوست ب، آستانه پوشش موثر ($L_{Ti,oct}$) را تعیین کنید.

ترازهای فشار صوت اکتاو باند را برای علامت خطر ($L_{Si,oct}$) اندازه‌گیری کنید.

1-Moving sources

2-Objective

مقدار $(L_{Si,oct} - L_{Ti,oct})$ را محاسبه کرده و انطباق آن را با الزامات ذکر شده در بند ۴-۲-۳ بررسی کنید.

۳-۲-۵ اندازه‌گیری‌های $\frac{1}{3}$ اکتاو باند (روش پ)

تراز فشار صوت $\frac{1}{3}$ اکتاو باند را برای سروصدای محیط $(L_{Ni,1/3oct})$ اندازه‌گیری کنید.

طبق پیوست ب، آستانه پوشش موثر $(L_{Ti,1/3oct})$ را محاسبه کنید.

تراز فشار صوت $\frac{1}{3}$ اکتاو باند را برای علامت خطر $(L_{Si,1/3oct})$ اندازه‌گیری کنید.

مقدار $(L_{Si,1/3oct} - L_{Ti,1/3oct})$ را محاسبه کرده و انطباق آن را با الزامات ذکر شده در بند ۴-۲-۴ بررسی کنید.

یادآوری ۱- با استفاده از روش‌های ب یا پ اختلاف بین نسبت‌های علامت به سروصدای می‌تواند کوچک‌تر از آن چه در روش الف در بند ۵-۲-۲-۱ بیان شده است، باشد.

یادآوری ۲- روش‌های ب و پ مستلزم اندازه‌گیری‌های پیچیده‌تر و مشکل‌تر می‌باشد.

یادآوری ۳- سایر معیارها مطابق با بند ۶، برای روش‌های اندازه‌گیری کاربرد دارد.

۴-۲-۵ اندازه‌گیری علامت شنیداری با حضور سروصدای محیط

معمولًا علامت شنیداری در غیاب سروصدای محیط اندازه‌گیری می‌شود. یعنی منبع سروصدای محیط (برای مثال: ماشین آلات) در زمان اندازه‌گیری باید خاموش شوند. اگر این کار امکان پذیر نباشد (سروصدای دائمی محیط که همراه با علامت شنیداری اندازه‌گیری می‌شود)، روش‌های اندازه‌گیری دیگری بهتر است با احتساب کاهش دقیق اندازه‌گیری به کار برد شود.

۳-۵ روش‌های آزمون موردی^۱

اندازه‌گیری‌های عینی اکوستیک اولویت دارد. در غیاب آن‌ها، آزمون‌های شنوازی موردنی^۲ ممکن است مورد استفاده قرار گیرد.

جزئیات روش آزمون شنوازی باید مطابق با پیوست پ باشد.

۶ معیارهای طراحی برای علائم شنیداری خطر

۱-۶ کلیات

طراحی علامت شنیداری خطر با موارد زیر ارتباط دارد:

الف - تراز فشار صوت؛

ب - ویژگی‌های طیفی؛

پ - ویژگی‌های زمانی.

1-Subjective

2-Subjective listening test

۲-۶ تراز فشار صوت

اگر ترازهای فشار صوت شبکه توزین A از تراز فشار سروصدای محیط ۱۵ dB یا بیشتر (۲-۴)، بالاتر باشد و اگر تراز فشار صوت شبکه توزین A برای علامت از ۶۵ dB کمتر نباشد (۱-۲-۴)، فرض می‌شود که علائم خطر به طور واضح در منطقه دریافت علامت قابل شنیدن است. این دو الزام با هم کافی می‌باشند ولی برای تشخیص مطمئن همیشه ضروری نیستند. اگر بسامد و/یا توزیع زمانی علامت خطر به طور واضح متفاوت با مشخصات مربوط به سروصدای محیط باشند، تراز فشار صوت پایین‌تر نیز ممکن است کافی باشد.

این تراز به هر حال باید با موارد مطرح شده در بند ۲-۴ مطابقت داشته باشد.

بیشینه تراز فشار صوت علامت خطر بهتر است طوری طراحی گردد که علامت خطر به طور واضح شنودپذیر باشد. واکنش‌های ناشی از ترس (برای مثال: تراز بالای ۳۰ dB در ۰.۵ s) می‌تواند به وسیله تراز فشار صوت خیلی زیاد به وجود آید. ترس همچنانی وقتی که یک افزایش غیرمنتظره در تراز فشار صوت ایجاد می‌شود، محتمل است.

۳-۶ ویژگی‌های طیفی

علامت خطر بهتر است شامل جزءهای بسامدی از دامنه بسامد Hz ۵۰۰ تا Hz ۲۵۰۰ باشد. هرچند معمولاً دو جزء تاثیرگذار از Hz ۵۰۰ تا Hz ۱۵۰۰ توصیه می‌شود.

یادآوری ۱- هرچه بسامد میانی اکتاو باند وقتی که علامت خطر در بالاترین تراز است، با بسامد میانی اکتاو باند وقتی که صدای محیط بالاترین تراز را دارد، تفاوت داشته باشد، تشخیص علامت آسان‌تر خواهد بود.

در مواردی که اشخاص از محافظهای شنوایی استفاده می‌کنند یا دارای نقص شنوایی هستند، بهتر است انرژی علامت کافی در دامنه بسامد زیر Hz ۱۵۰۰ موجود باشد (به مثال ت-۶ در پیوست ت مراجعه کنید).

یادآوری ۲- به خاطر پوشش داخلی عضو شنوایی، مؤلفه‌های بسامد پایین از سروصدای محیط ممکن است مؤلفه‌های بسامد بالای علامت خطر را بپوشانند (به شکل ت-۵ مراجعه کنید). نقص شنوایی هم می‌تواند تاثیری به صورت اثر پوششی مضاعف ایجاد کند.

۴-۶ ویژگی‌های زمانی

۴-۶-۱ توزیع زمانی علامت خطر

به طور کلی علائم خطر ضربه‌ای (پالسی) به علائم خطری که در زمان ثابت هستند، ترجیح داده می‌شوند. بسامدهای تکراری^۱ باید در دامنه بین Hz ۰.۵ تا Hz ۴ باشند. مدت پالس و بسامد تکراری پالس علامت خطر، نباید با مدت پالس و بسامد تکراری پالس هر نوع سروصدای متغیر محیطی در منطقه دریافت علامت یکسان باشد.

وقتی که در منطقه دریافت علامت، بسامدهای تکرار پالس بالاتر با زمان پژواک طولانی تلاقي کند، پالسی بودن به صاف بودن^۲ متمایل خواهد شد. بنابراین تمایز بین علائم با بسامد مشابه، اما بسامدهای تکراری پالس متفاوت، کاهش خواهد یافت.

1-Repetition

2-Smooth out

جدول دو بیشینه بسامد تکرار مناسب در منطقه دریافت علامت برای زمان‌های پژواک متفاوت را بیان می‌کند.

جدول ۲ – بیشینه بسامد تکرار برای چهار زمان پژواک متفاوت، t

t s	بیشینه بسامد تکرار Hz
۸	۰,۵
۴	۱
۲	۲
۱	۴

علامت شنیداری تخلیه اضطراری یک علامت خطر ویژه است. تمام علائم شنیداری خطر دیگر باید به صورت قابل توجه از الگوی زمانی علامت شنیداری تخلیه اضطراری متفاوت باشند.

۲-۴-۶ توزیع زمانی بسامدها

به طور کلی، علائم خطر بهتر است با بسامدهای اصلی متفاوتی انتخاب شوند.

برای مثال، علائم خطر با بسامد اصلی که دامنه Hz ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ را با چهار هارمونیک، روش می‌کند، شنودپذیری مناسب علامت را ایجاد خواهد کرد.

۳-۴-۶ مدت علائم خطر

پوشش موقتی علامت خطر به وسیله سروصدایی محیط ممکن است در موارد معینی مجاز باشد، برای مثال: وقتی که تغییرات زمانی کوتاه در سروصدایی محیط وجود دارد. به هر حال در چنین مواردی، احتیاط لازم باید اعمال شود تا اطمینان حاصل گردد که s ۱ بعد از شروع علامت خطر، علامت خطر با الزامات بندهای ۱-۴ و ۲-۴ برای دوره دست کم s ۲ مطابقت دارد. ویژگی‌های زمانی علامت بستگی به مدت استمرار و نوع خطر دارد.

۵-۶ اطلاعات مورد نیاز از تامین‌کنندگان

سازندگان و کارگزاران^۲ منابع صدا برای علائم خطر باید دست کم اطلاعات زیر را در برگه‌های اطلاعاتی خود ذکر کنند:

الف- کمینه و بیشینه مقدار تراز توان صوت شبکه توزین A ($L_{W,A}$) یا در صورت عدم دسترسی به آن، تراز فشار صوت شبکه توزین A ($L_{S,A}$) که در میدان آزاد در فاصله ۱ m از منبع صوت در جهت اصلی انتشار صوت اندازه‌گیری شده، آورده شود؛

ب- اجزاء طیفی، برای اکتاو یا $\frac{1}{3}$ اکتاو در بسامدهای میانی از Hz ۱۲۵ تا ۱۲۵ در فاصله یک متری از منبع صوت در جهت اصلی انتشار صوت؛

پ- پوشش زمانی علامت خطر برای یک دوره زمانی فراغیر^۱.

1-Representative time period

پیوست الف
(الزمی)
تعاریف نمادها

کاهش صوت ^۱ به وسیله محافظهای شنوازی بر حسب دسیبل (dB) در اکتاو باند i	: d_i
بسامد مرکزی یک باند بسامدی (برای مثال اکتاوباند)	: f
تراز در اکتاو باند i سروصداي محیط، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $20 \mu Pa$)	: $L_{Ni,oct}$
تراز در $\frac{1}{3}$ اکتاو باند i سروصداي محیط، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $20 \mu Pa$)	: $L_{Ni,1/3oct}$
تراز سروصداي محیط در شبکه توزین A، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $20 \mu Pa$)	: $L_{N,A}$
تراز صوت علامت شنیداری خطر در شبکه توزین A، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $20 \mu Pa$)	: $L_{S,A}$
تراز در اکتاو باند i علامت شنیداری خطر، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $20 \mu Pa$)	: $L_{Si,oct}$
تراز در اکتاو باند i آستانه پوشش، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $20 \mu Pa$)	: $L_{Ti,oct}$
تراز در $\frac{1}{3}$ اکتاو باند i علامت شنیداری خطر، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $20 \mu Pa$)	: $L_{Si,1/3oct}$
تراز در $\frac{1}{3}$ اکتاو باند i آستانه پوشش، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $20 \mu Pa$)	: $L_{Ti,1/3oct}$
تراز توان صوت علامت شنیداری خطر در شبکه توزین A، بر حسب دسیبل (dB) (مقدار مرجع $1 pW$)	: $L_{W,A}$

پیوست ب
(الزامی)
محاسبه آستانه پوشش موثر

ب-۱ مقدمه

آستانه پوشش موثر را می‌توان تقریباً از هر دو تراز اکتاو باند و یا $\frac{1}{3}$ اکتاو باند سروصدای محیط تخمین زد.

ب-۲ تجزیه اکتاو باند

آستانه پوشش موثر $L_{Ti,oct}$ برای تجزیه اکتاو باند به روش زیر محاسبه می‌شود.

مرحله ۱: در پایین‌ترین اکتاو باند و $i=1$

$$L_{Ti,oct} = L_{Ni,oct}$$

مرحله $i > 1$:
($i > 1$)

$$L_{Ti,oct} = \max.(L_{Ni,oct}, L_{T(i-1)oct} - 7.5dB)$$

مرحله i برای $i=2$... تا بالاترین اکتاو باند تکرار کنید.

ب-۳ تجزیه $\frac{1}{3}$ اکتاو باند

آستانه پوشش موثر $L_{Ti,1/3oct}$ برای تجزیه $\frac{1}{3}$ اکتاو باند با روش زیر محاسبه می‌شود.

مرحله ۱: در پایین‌ترین $\frac{1}{3}$ اکتاو باند، $i=1$

$$L_{Ti,1/3oct} = L_{Ni,1/3oct}$$

مرحله $i > 1$:
($i > 1$)

$$L_{Ti,1/3oct} = \max.(L_{Ni,1/3oct}, L_{T(i-1),1/3oct} - 2.5dB)$$

مرحله i را برای $i=2$... تا بالاترین $\frac{1}{3}$ اکتاو باند تکرار کنید.

یادآوری ۱ – در این استاندارد به منظور لحاظ شدن میزان متوسطی از اختلالات شنوازی، موارد مشروح زیر مورد توجه قرار گرفته است (مع‌هذا ممکن است بعضی افراد با اختلال شنوازی بیش از حد علامت را نشنوند):

- گنجانده شدن تصحیح مناسب برای پوشش؛
- مشخص کردن کمینه تراز علامت در شبکه توزین A؛
- خودداری از علائم در بسامد بالا.

یادآوری ۲ – در صورت استفاده از محافظه‌های شنوازی نیز می‌توان روش مشروح در این استاندارد را به کار بست. برای این منظور، در هر باند بسامد، ترازهای سروصدای محیط و علامت، به اندازه میانگین کاهش صوت ایجاد شده به وسیله محافظه‌های شنوازی، کاهش داده می‌شود (به مثال بند ت ۶ مراجعه کنید). پس از محاسبه آستانه موثر محافظه شنوازی، ترازهای محاسبه شده ممکن است در هر باند بسامد با اضافه شدن مقادیر کاهش برای دستیابی به آستانه پوشش موثر خارج از محافظه‌ها، افزایش یابد.

پیوست پ

(الزامی)

آزمون شنواهی

در غیاب اندازه‌گیری عینی آکوستیک برای بررسی شنودپذیری علامت خطر، آزمون شنواهی باید انجام شود.

روش‌های زیر باید برای انجام آزمون شنواهی در هر منطقه دریافت علامت، مورد استفاده قرار گیرد:

پ - ۱ گروه نماینده^۱ متشکل از دست کم ۱۰ نفر از منطقه دریافت علامت را ترتیب دهید. افراد تحت آزمون باید ابزارهای حفاظتی فردی مورد استفاده در حالت عملیاتی را پوشیده باشند.

پ - ۲ اگر کمتر از ۱۰ نفر در منطقه دریافت علامت وجود داشته باشد، آزمون‌ها باید برای همه افراد تحت شرایط نماینده، انجام گیرد.

پ - ۳ آزمون‌ها باید بدون اعلام قبلی انجام شود. علامت خطر را طی نامطلوب‌ترین شرایط شنیداری در آن منطقه دریافت پخش کنید (برای مثال: هنگامی که بالاترین تراز سروصداهای محیطی وجود دارد، و در صورت امکان طی وقوع علائم دیگر). این آزمون باید دست کم در پنج موقعیت تکرار شود. آزمون باید با استفاده از نمونه‌ها به صورت فردی (در صورت امکان، حذف تاثیرات درون گروهی) انجام گیرد. از هر فرد تحت آزمون خواسته می‌شود که میزان شنودپذیری علامت را با دو گزینه کاملاً شنودپذیر و شنودناپذیر مشخص کنند.

شنودپذیری علامت هنگامی مناسب در نظر گرفته می‌شود که٪ ۱۰۰ شرکت‌کنندگان، در هر پنج موقعیت، تائید کنند که علامت به طور آشکار و واضح شنیده می‌شود.

پیوست ت

(اطلاعاتی)

مثال‌هایی از علامت خطر

ت-۱ مقدمه

در مثال‌های زیر، از خطوط ممتد برای نشان دادن طیف‌های علامت خطر (L_S)، از خطوط خطچین برای نشان دادن طیف‌های سروصدای محیط (L_N) و از خطوط نقطه‌چین برای نشان دادن آستانه پوشش موثر (L_T) هنگامی که از طیف سروصدای^۱، متفاوت است، استفاده شده است.

ت-۲ مثال ۱: علامت خطر نشان‌دهنده نزدیک شدن نقاله رفت و برگشت^۲

سروصدای محیط در منطقه دریافت علامت خطر: فن (پروانه) دارای عایق صوتی، با جریان محوری^۳.
ویژگی‌های سروصدای محیط: ثابت در زمان.

تراز سروصدای محیط در شبکه توزین A: $L_{N,A} = 78 \text{ dB}(A)$

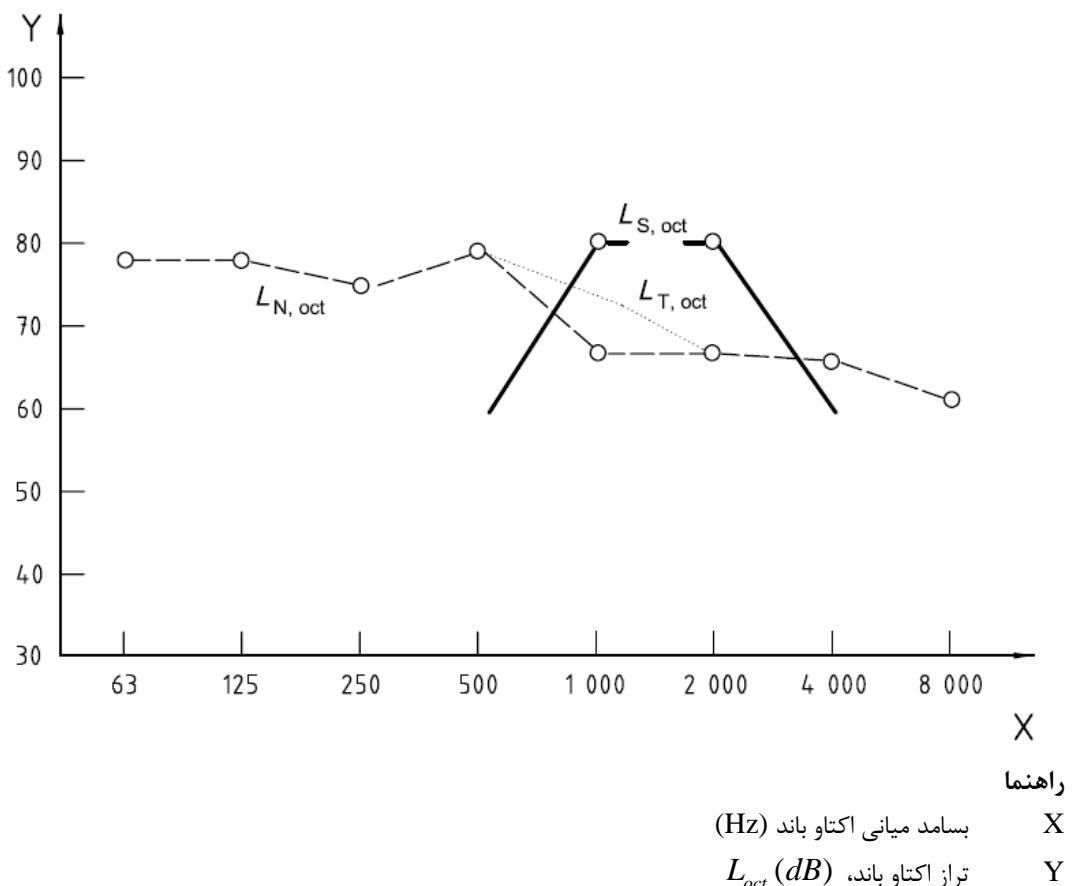
تراز علامت شنیداری خطر انتخاب شده: $L_{S,A} = 84 \text{ dB}(A)$

ویژگی‌های علامت خطر، تولید شده به طور الکتروآکوستیکی، مدت علامت متناوب: روشن = ۱ s
خاموش = ۱ s

1-Noise spectrum

2-Shuttle conveyer

3-Sound-insulated axial flow fan

شکل ت-۱- نمودار نشانگر تجزیه اکتاو باند برای سروصدای محیط، آستانه پوشش موثر و علامت خطر در مدت زمان دوره "روشن"

توزیع بسامدی و توزیع زمانی علامت خطر و سروصدای محیط آشکارا از یکدیگر متفاوت هستند. علامت خطر در محدوده بسامدی با شنودپذیری خوب قرار دارد. آستانه پوشش موثر در اکتاو باند ۲۰۰۰ Hz از ۱۰ گذشته است. بنابراین علامت خطر به سهولت قابل شنیدن و تشخیص است.

ت-۳- مثال ۲: علامت خطر نشاندهنده کمبود روغن در دستگاه نورد^۱
سروصدای محیط در منطقه دریافت علامت خطر: کوره‌های بازپخت^۲، دستگاه نورد، حذف رسوبات فلزات^۳ به وسیله هوای فشرده.

ویژگی‌های سروصدای محیط: ثابت در زمان.

تراز سروصدای محیط: $L_{N,A} = 89 \text{ dB}(A)$

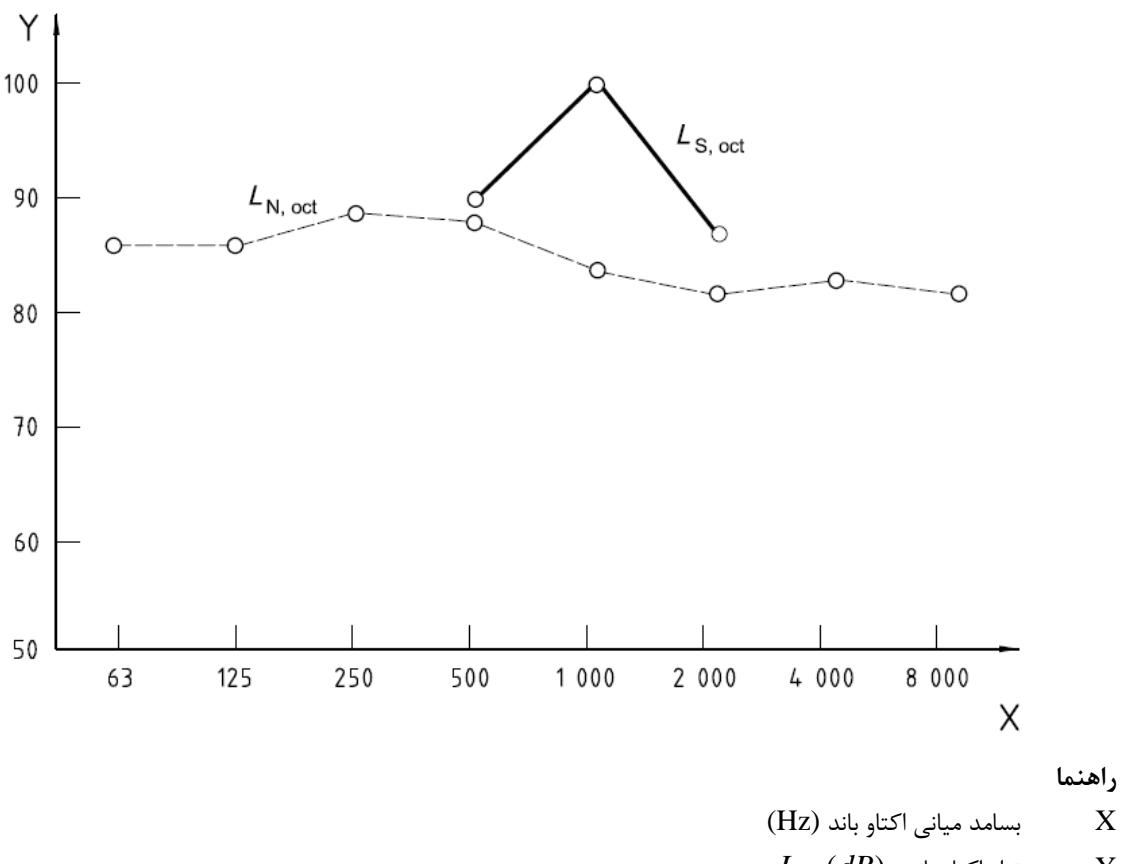
تراز علامت شنیداری خطر انتخاب شده: $L_{S,A} = 100 \text{ dB}(A)$

ویژگی‌های علامت خطر: بوق (علامت ممتد)، علائم مشابه در منطقه دریافت علامت وجود ندارد.

1-Rolling mill

2-Annealing

3-Scale

شکل ت-۲- نمودار نشانگر تجزیه اکتاو باند برای سروصدای محیط (برابر با آستانه پوشش موثر) و علامت خطر

در یک اکتاو باند، علامت خطر 10 dB بیشتر از از سروصدای محیط است و بنابراین، علامت خطر می‌تواند با استفاده از روش اوکتاوباند (۱-۳-۲-۵)، به راحتی تشخیص داده شود ولی با توجه به ۲-۲-۴ علامت خطر رد می‌شود چون اختلاف بین دو تراز فشار صدا در شبکه توزین A از 15 dB(A) کمتر است.

ت-۴ مثال ۳: علامت خطر نشاندهنده نزدیک شدن جرثقیل^۱

سروصدای محیط در منطقه دریافت علامت خطر:

$$L_{N1,A} = 54 \text{ dB(A)}$$

$$L_{N2,A} = 74 \text{ dB(A)}$$

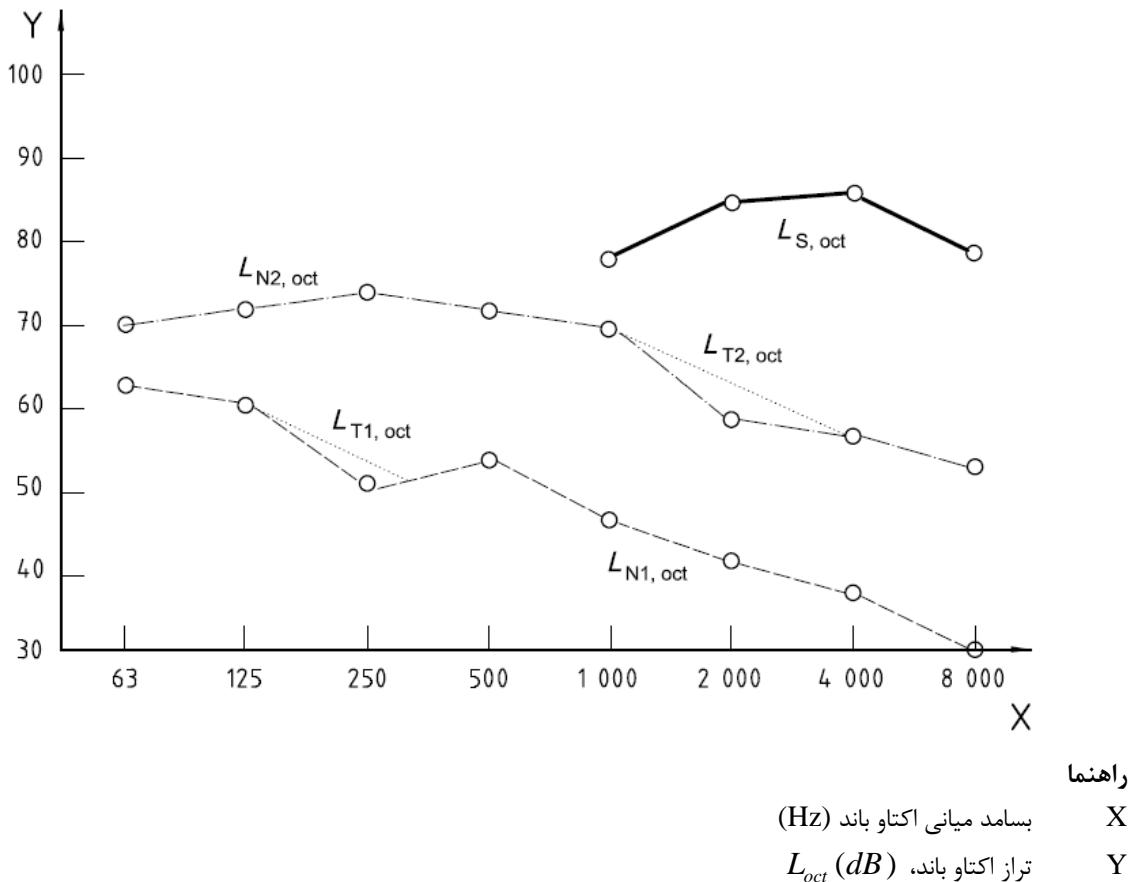
ویژگی‌های صدا: هر دو در طول زمان متغیر هستند، بنابراین تراز صدا در شبکه توزین A و تراز اکتاو باند بر روی بیشینه مقادیر با استفاده از توزین زمانی "کند" تنظیم شده است.

$$\text{علامت خطر شنیداری انتخاب شده: } L_{S,A} = 90 \text{ dB(A)}$$

ویژگی‌های علامت خطر: زنگ اخبار^۲ با بسامد تکرار کم.

1-Crane

2-Ringing bell

شکل ت-۳- نمودار نشانگر تجزیه اکتاو باند برای ترافیک اصلی و صدای جرثقیل، آستانه پوشش مؤثر و علامت خطر

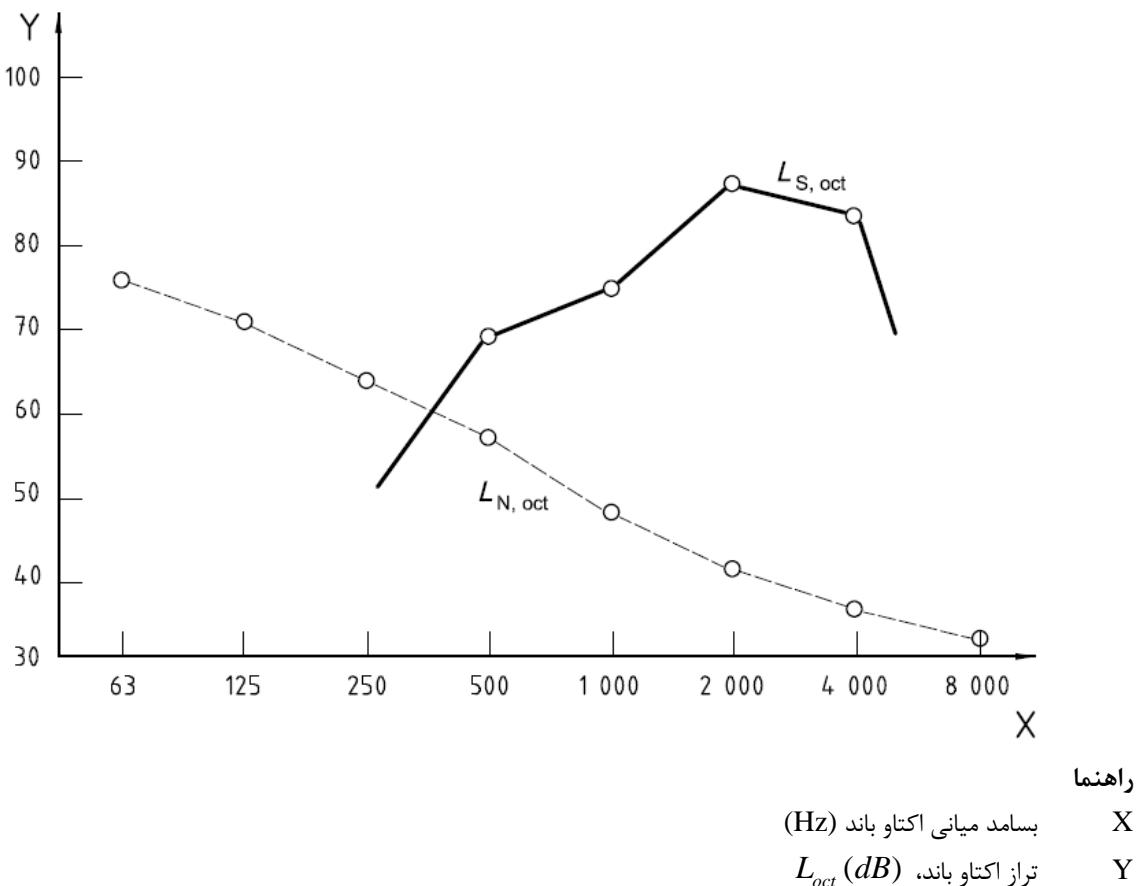
علامت خطر از تراز سروصدای محیط در شبکه توزین A از ۱۵ dB بیشتر است و در دامنه بسامدی کاملاً متفاوتی قرار دارد، بنابراین به راحتی قابل تشخیص است.

ت-۵- مثال ۴: علامت خطر مورد استفاده در محل نقاله

سروصدای محیط در منطقه دریافت علامت (اتاقک کار^۱): $L_{N,A} = 59 \text{ dB}(A)$ ویژگی‌های سروصدای محیط: تغییرات ناچیز به هنگام کار^۲.

تراز علامت خطر انتخاب شده: $L_{S,A} = 90 \text{ dB}(A)$ مشخصات علامت خطر: زنگ اخبار با بسامد تکرار بالا.

1-Operator's cabin
2-Operation

شکل ت-۴- نمودار نشان گر تجزیه اکتاو باند صدای محیط (معادل آستانه موثر پوشیده) و علامت خطر

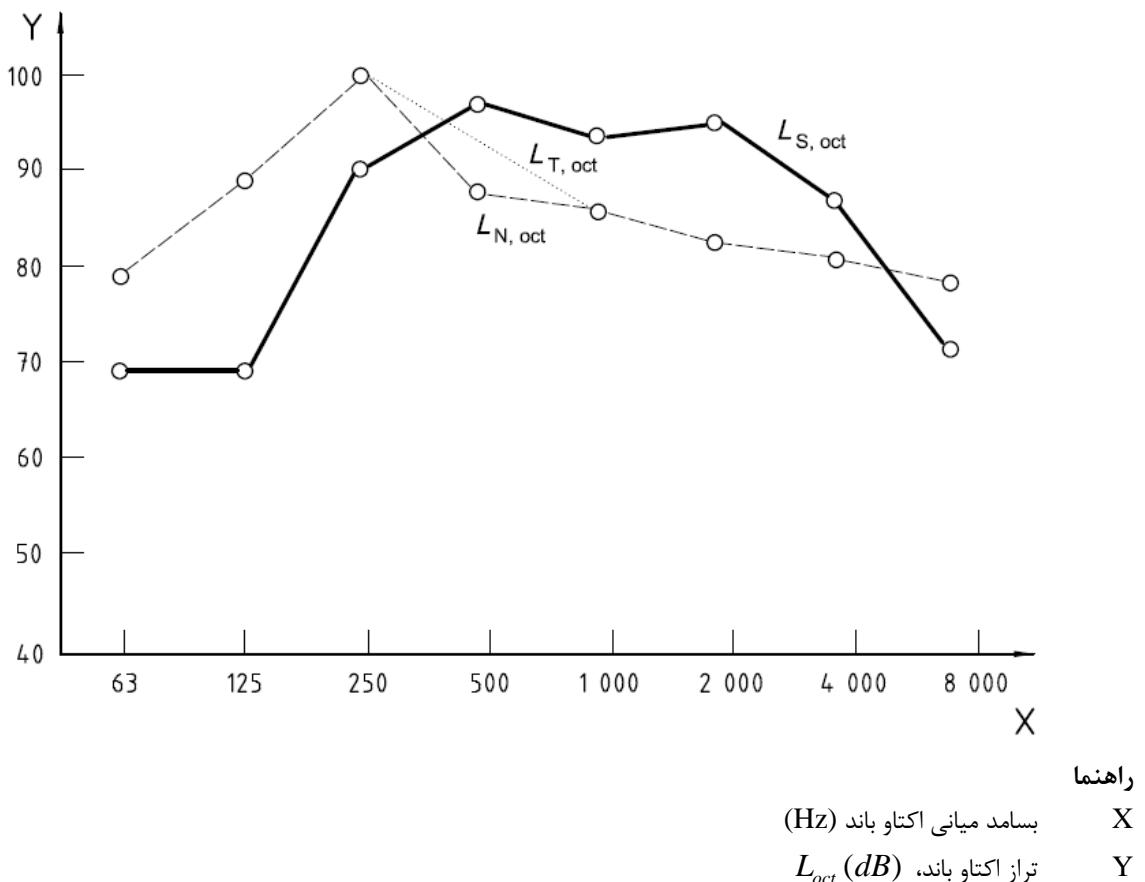
به علت بسامدهای دخیل، تفاوت در ترازهای سروصدا بین علامت خطر و سروصدا محیط و توزیع های زمانی متفاوت آنها، علامت خطر به سهولت می تواند تشخیص داده شود به شرطی که هیچ منبع سروصداي عمده دیگری وجود نداشته باشد. تفاوت بین $L_{S,A}$ و $L_{N,A}$ از مقدار توصیه شده در بند ۲-۶ بزرگتر است، بنابراین تراز علامت به خاطر احتمال ایجاد ترس، بهتر است به اندازه ۱۰ dB کاهش داده شود.

ت-۶ مثال ۵: علامت خطر نشان دهنده نزدیک شدن یک دستگاه تمیز کننده شن و سنگریزه مسیر خط آهن^۱ در یک منطقه صنعتی

سروصداي محیط در منطقه دریافت علامت: $L_{N,A} = 94 \text{ dB}(A)$

علامت خطر انتخاب شده: $L_{S,A} = 100 \text{ dB}(A)$

مشخصات علامت خطر: علامت شبیهوری؛ با بسامد پایه در باند 250 Hz و مدت زمان هر پالس تقریباً ۲ s.

شکل ت-۵- نمودار نشانگر تجزیه اکتاو باند برای صدای محیط، آستانه پوشش موثر و علامت خطر در بازه زمانی "روشن"

توزیع بسامدی و توزیع زمانی علامت خطر و سروصدای محیط آشکارا از هم متفاوت هستند. آستانه پوشش موثر در دو اکتاو (۱۰۰۰ Hz و ۲۰۰۰ Hz) از ۱۰ dB بیشتر است. بنابراین علامت خطر به سهولت قابل تشخیص است.

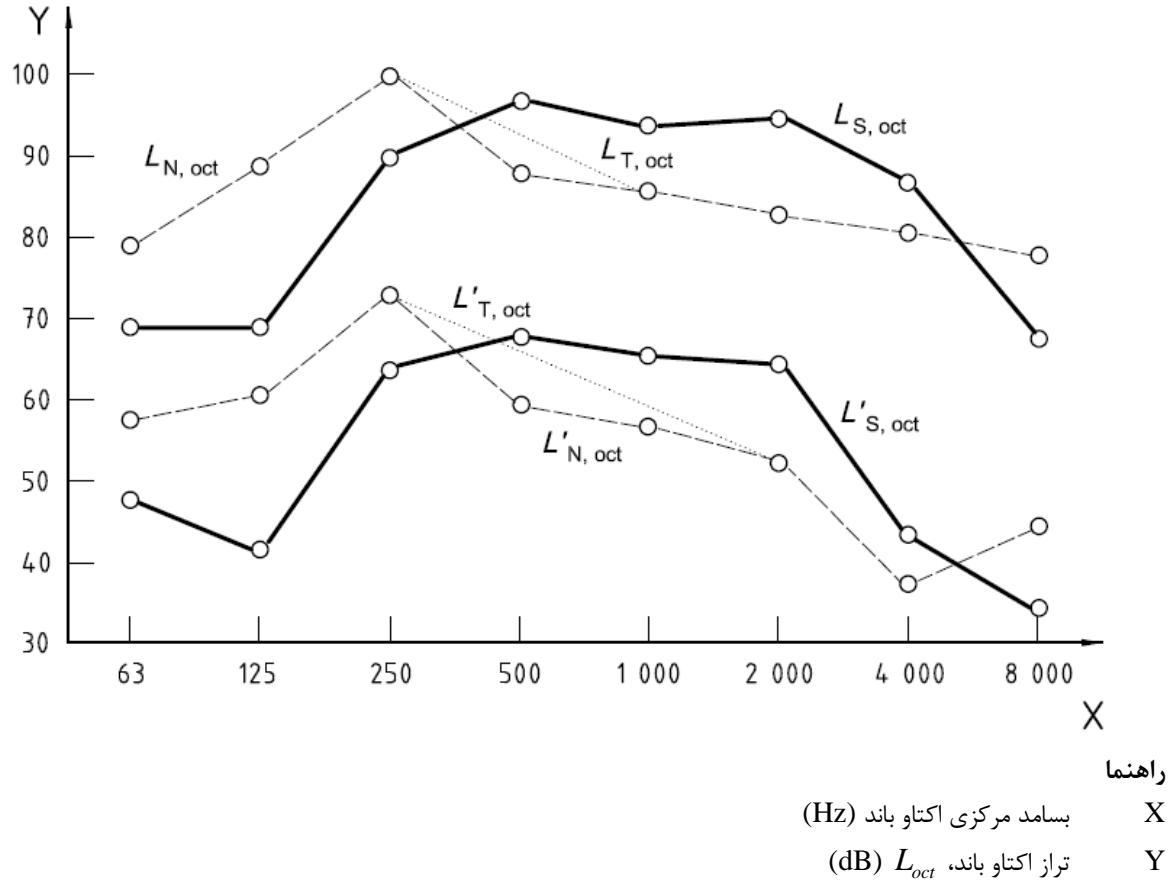
ت- ۷- مثال ۶: علامت خطر مثال ۵ هنگام استفاده از محافظ شنوازی
یک محافظ شنوازی مناسب برای سروصدای معین محیط و علامت شیپوری، یک منحنی کاهش صافی را نشان می‌دهد.
میانگین مقادیر کاهش، d_i ، در جدول ت-۱ ذکر شده است.

جدول ت-۱- میانگین مقادیر کاهش

۸۰۰۰	۴۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۵۰۰	۲۵۰	۱۲۵	۶۳	$f (Hz)$ (اکتاوباند)
۳۳	۴۳	۳۰	۲۹	۲۸	۲۶	۲۷	۲۱	d_i (dB)

محاسبه ترازهای اکتاو باند موثر با استفاده از محافظه شنوازی، که در آن:

- تراز اکتاو باند موثر محاسبه شده برای سروصدای محیط $L'_{N,oct} - d_i$
- تراز اکتاو باند موثر محاسبه شده برای علامت شنیداری خطر $L'_{S,oct} - d_i$
- تراز اکتاو باند محاسبه شده برای آستانه پوشش موثر با استفاده از محافظه شنوازی $L'_{T,oct}$

نمودار ۶- نمودار نشانگر تجزیه سروصدای محیطی اکتاو باند، آستانه پوشش موثر و علامت خط (بالا) و ترازهای موثر هنگام استفاده از محافظه‌های شنوازی (پایین)

آستانه پوشش $L_{T,oct}$ بالغ بر ۱۲ dB در اکتاو باند ۲ kHz می‌باشد. علامت خطر به آسانی حتی به وسیله افرادی که از محافظه‌های شنوازی استفاده می‌کنند، قابل تشخیص است.

پیوست ث

(اطلاعاتی)

کتابنامه

- [۱] استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۵۳۶، آکوستیک - نمودارهای هم تراز بلندی نرمال
 - [۲] استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۷۰۶، آکوستیک - علامت شنیداری تخلیه اضطراری
 - [۳] استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۱۴-۱۶، تجهیزات سیستم‌های صوتی - رده‌بندی عملی قابلیت وضوح صدای گفتار توسط شاخص انتقال گفتار
 - [۴] استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۳۷۹-۱، الکتروآکوستیک - دستگاه اندازه‌گیری سطح صدا - قسمت ۱: مشخصات
 - [۵] استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۳۷۹-۲، الکتروآکوستیک - دستگاه اندازه‌گیری سطح صدا - قسمت ۲: آزمون‌های ارزشیابی الگو
- [6] ISO 4869-1, Acoustics — Hearing protectors — Part 1: Subjective method for the measurement of sound attenuation
 - [7] ISO 9921, Ergonomics — Assessment of speech communication
 - [8] ISO 11428, Ergonomics — Visual danger signals — General requirements, design and testing
 - [9] ISO 11429, Ergonomics — System of auditory and visual danger and information signals
 - [10] IEC 60849, Sound systems for emergency purposes